

Handläggare
Sebastian Rigi
Telefon: 0850822043

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-08-26

Kollektivtrafikplan 2050

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Region Stockholm ämnar att göra kollektivtrafiknätet mer polycentriskt med större möjligheter till tvärförbindelser i regionen. Nya busslinjer, tvärbana, tunnelbana och annan trafik föreslås i sammanlagt 80 miljarder kronors investeringar fram till 2050. Förvaltningen är mycket positiv till utökat kollektivtrafiknät.

Bakgrund

Kollektivtrafikplan 2050 är Region Stockholms långsiktiga plan för kollektivtrafikens utveckling till år 2050. Kollektivtrafikplanen redovisar hur kollektivtrafiksystemet behöver utvecklas för att nå målen i den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län (RUF 2050) och det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län.

Länets befolkning beräknas öka med 42 procent fram till 2050 och kollektivtrafikresandet med 56 procent under samma period. Regionen står därför inför sin största utbyggnad av SL-trafiken sedan 1960-talet. SL-trafiken behöver framförallt förbättra sina tvärförbindelser, lokala resor inom eller mellan närliggande kommuner samt andra ärenden än arbetspendling – exempelvis fritidsresor. Sammanlagt planeras investeringar i kollektivtrafiken för närmare 80 miljarder kronor. Detta kommer bland annat att innebära 46 nya spårstationer i länet.

Ärendets beredning

Trafiknämnden i Region Stockholm har en ny kollektivtrafikplan för 2050 på remiss för yttrande 17 augusti 2021. Förvaltningen skickar kontorsutlåtande till kommunstyrelsens rotel I i utsatt tid och protokollsutdrag skickas efter nämndens sammanträde 27 augusti 2021.

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsplanering och intern service. De fackliga representanterna informeras vid samverkansgruppen den 10 augusti 2021.

Ärendet

Den ständigt ökande efterfrågan på kollektivtrafiken innebär att delar av regionen har lättare respektive svårare att möta det ökade behovet. Det är framförallt delarna av Stockholm som är kopplad till tunnelbanesystemet som har lättast att möta det ökande behovet. Pendeltåget kommer exempelvis att se ökad trängsel med de trafikplaner som finns idag. Länets mer bussberoende kommuner som Tyresö, Haninge och Värmdö förutspås behöva kraftigt ökad busstrafik trots dagens redan frekventa avgångar.

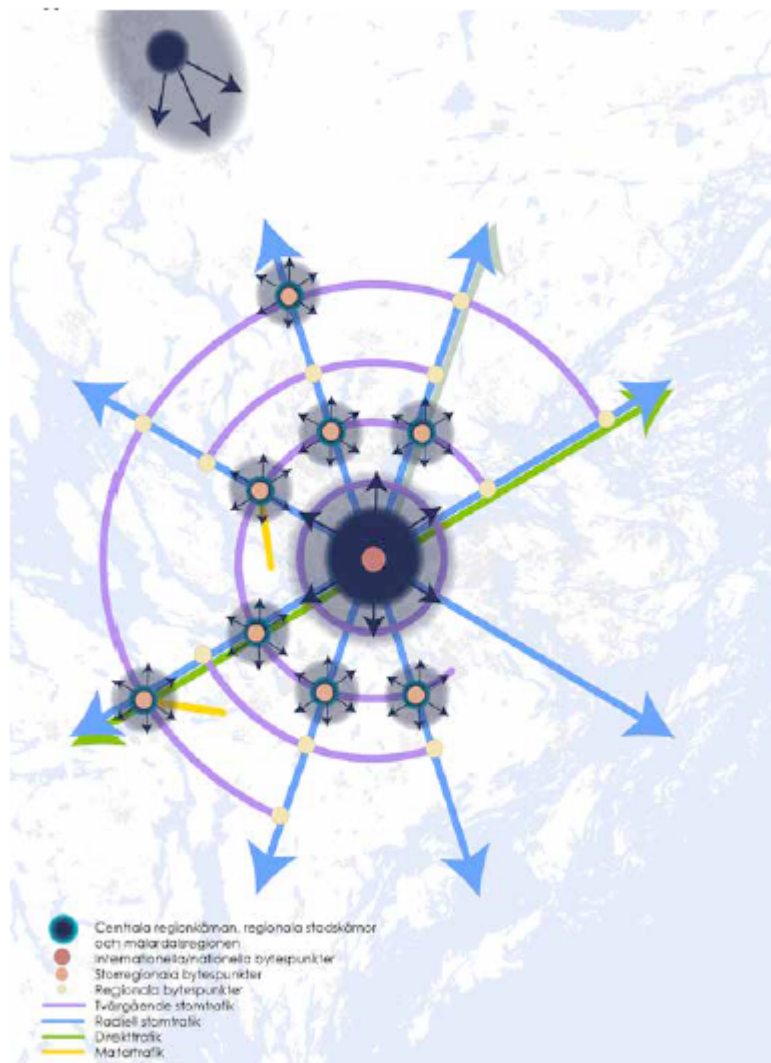
Idag är Stockholms läns kollektivtrafik *monocentrisk* i sin struktur. Det innebär att kollektivtrafiksystemet har en tydlig mittpunkt – Stockholms central – där stora delar av systemet utgår ifrån. Exempelvis så passerar samtliga tunnelbane- och pendeltågslinjer Stockholms central. Det är en struktur som är tätt sammanlänkat med hur Stockholm som stad växte fram. I den regionala utvecklingsplan för region Stockholm som sträcker sig till 2050 (RUFS 2050) planeras Stockholm bli mer *polycentrisk* i sin struktur. Det innebär att regionen, istället för att ha en stark kärna, får flera mindre kärnor som noder med bostäder, arbetsplatser och centrum. I och med att RUFS 2050 planeras för ett polycentriskt region Stockholm måste kollektivtrafikplanen göra detsamma.

Kollektivtrafiknätet måste alltså få bättre tvärförbindelser genom länet och inte vara lika starkt beroende av de *radiella stråken* – de stråk som går till och från regionens kärna, se figur 1. Ett exempel på detta är den föreslagna tunnelbanelinjen från Älvsjö till Fridhemsplan. Ytterligare exempel är utbyggnad av tvärbanan och spårväg syd samt busslinjer som kommer trafikera mellan regionens nya polycentriska struktur. Det kan handla om exempelvis en starkare koppling mellan Skärholmen – Älvsjö – Tyresö eller Älvsjö – Gullmarsplan – Nacka.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
stockholm.se

Kollektivtrafiksystemet ska alltså utformas mer som ett nät där personer effektivt kan resa horisontellt och vertikalt. Vidare ska trafikeringen fördelas jämnare över dygnet för att underlätta för fritidsresor som blir en allt större del av trafikandelen.

Figur 1 De radiella stråken är de blåa pilarna som går till och från länets kärna. De tvärgående stråken är de lila ringarna.

Källa Region Stockholm

Länets trafik ska öka sin andel regionala tåg till bland annat Uppsala och även Västerås. Tågen förväntas kunna gå med 15-minuterstrafik och göra cirka ett stopp per kommun på vägen. Även roslagsbanan föreslår att år 2050 ha en koppling till Arlanda samt ytterligare en till Rimbo i Norrtälje.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiva till att regionen får ett mer utvecklat kollektivtrafiknät. Ett ökat kollektivt resande är inte bara positivt för klimatet, det innebär också mindre trängsel, mindre buller och mindre föroreningar i regionen.

Tvärförbindelserna i Stockholm är något som under många år har diskuterats och en förstärkning av dessa är ett måste i framtidens

Stockholm. Förvaltningen är också positiv till att region Stockholm lägger en ökad vikt vid fritidsresor via kollektivtrafik då dessa blir en allt större del av andelen resor.

Förvaltningens synpunkter angående den föreslagna tunnelbanelinjen mellan Älvsjö och Fridhemsplan kommer att redogöras i det separata ärende som är helt tillägnat den nya tunnelbanan.

Förvaltningen har inga ytterligare synpunkter.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Alex Baena
tf. avdelningschef

Bilaga

Remissunderlag Kollektivtrafikplan 2050

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning

Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alsvjo@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2021-08-09
Alex Baena, tf. avdelningschef	2021-08-09